

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993- 1994

20 JUNI 1994

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heren L. Barbé en M. Maertens c.s. –

**betreffende de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen
in West-Vlaanderen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke
Ordening en Landinrichting
uitgebracht door de heer J. De Mol**

Samenstelling van de commissie

Voorzitter : de heer F. Van den Eynde.

Vaste leden : de heren P. Breyné en M. Olivier, mevrouw M. Tybcrghien-Vandenbussche en de heren J. Van Eetvelt en R. Van Rompaey ;

de heren J. De Mol, J. Leclercq, J. Timmermans en L. Verleyen ;

de heren J. Demeulenaere, J. Devolder en F. Vermeulen ;

de heer F. Van den Eynde ;

de heer J. Caudron ;

mevrouw M. Vogels.

Plaatsvervangers :

de heren J. De Seranno, B. Vandendricssche, M. Van der Poorten, G. Vanleenhove en J. Van Looy ;

de heren M. Bourgeois en F. Dielens, mevrouw L. Maximus en de heer J. Vande Lanotte ;

de heren G. Anthuenis, V. Vautmans en R. Wierinckx ;

de heer R. Van Wallcghem ;

de heer M. Capoen ;

mevrouw V. Dua.

Zie :

460 (1993-1994)

– Nr. 1 : Voorstel van resolutie

– Nrs. 2 tot 4 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting behandelde het voorstel van resolutie betreffende de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen in West-Vlaanderen op 19 april, 19 mei, 31 mei, 1 juni en keurde het goed op 14 juni 1994.

1. ALGEMENE BESPREKING**1. Toelichting door de heer L. Barbé, indiener van het voorstel van resolutie**

De heer L. Barbé licht – mede in naam van de andere ondertekenaars – het voorstel van resolutie als volgt toe.

De indiener verheugt zich over de behandeling van het voorstel van resolutie in deze commissie. Hij benadrukt het belang van de in het voorstel van resolutie aangesneden problematiek omwille van de grote impact ervan zowel op het ruimtelijke vlak als op het vlak van het gezondheidsbeleid.

Hij herinnert eraan dat Electrabel in de nabije toekomst in Vlaanderen overweegt meerdere nieuwe hoogspanningslijnen aan te leggen. Hiertoe zal echter overleg moeten worden gepleegd met de federale regering, die hiervoor een verklaring van openbaar nut moet afgeven. Voor de aanleg van de nieuwe hoogspanningslijnen is een gedeeltelijk in herziening stellen van de betrokken gewestplannen nodig. Hieraan wordt tegemoet gekomen door het besluit van de Vlaamse regering van 31 juli 1991. Met het oog op het opnemen van de geplande tracés in deze gewestplannen „werden voor elke hoogspanningslijn de betrokken gewestplannen gedeeltelijk in herziening gesteld”.

De indiener stipt aan dat er heel wat vraagtekens kunnen worden geplaatst bij de aanleg van die hoogspanningslijnen. Het voorstel van resolutie behandelt expliciet de aanleg van hoogspanningslijnen te Izegem-Zedelgem en Zandvoorde-Brugge. De problematiek van de hoogspanningslijnen dient echter in een ruimere context gesitueerd. Het aanleggen van hoogspanningslijnen heeft een enorme impact op de ruimtelijke ordening en vormt een bedreiging voor de bescherming van de open ruimte.

Voor het aanleggen van nieuwe lijnen is daarenboven geen MER-rapport vereist, terwijl dit wel het geval is voor projecten met een veel geringere ruimtelijke impact. De indiener merkt ook op dat de afgifte van een bouwvergunning niet gebeurt op basis van een MER-rapport. De aanleg van hoogspanningslijnen hypothekeert in hoge mate de vrijwaring van het esthetische karakter van het landschap (wet van 1931).

Ook het aspect Volksgezondheid mag in deze niet worden veronachtzaamd. Hoogspanningslijnen veroorzaken elektromagnetische velden (EMV-en). Het effect daarvan op de volksgezondheid is het voorwerp geweest van meerdere wetenschappelijke studies. Vele vragen rijzen, onder meer of personen die beroepshalve in contact komen met EMV-en een verhoogd kankerrisico lopen. Quid met de mensen die leven in de nabijheid van deze hoogspanningslijnen ?

Reeds in 1979 werd ter zake in de USA wetenschappelijk onderzoek verricht. Hieruit bleek dat kinderen die in de buurt van hoogspanningslijnen leven, twee keer zo veel kans hebben op kanker als normaal. Meer dan 200 studies zijn reeds uitgevoerd.

De heer L. Barbé stelt dat, in tegenstelling met de beweringen van Electrabel, deze problematiek reeds jaren intens wetenschappelijk en technologisch wordt uitgediept. Uit dit wetenschappelijk onderzoek blijkt overduidelijk een statistisch verband tussen EMV-en en het voorkomen van een verhoogd aantal leukemieën en hersentumoren, vooral bij kinderen. Dit fenomeen t.a.v. de volwassenen die in de buurt van deze EMV-en wonen, staat wetenschappelijk echter nog niet onomstotelijk vast, met uitzondering evenwel van de onderzoeksresultaten van het Karolingska-Instituut dat ter zake baanbrekend werk verrichtte.

Spreker merkt op dat er t.a.v. de cijfergegevens, een onderscheid moet worden gemaakt tussen een statistisch en een causaal verband. Het causale verband tussen de EMV-en rond hoogspanningslijnen en het verhoogde kankerrisico is niet onomstotelijk wetenschappelijk bewezen. Spreker refereert naar het statistisch bewezen verband tussen roken en kanker. Het wetenschappelijk bewijs dat de schadelijke stoffen van de tabak verantwoordelijk zijn voor de distorsie in de celdeling werd echter pas na twintig jaar wetenschappelijk onderzoek bewezen. De indiener benadrukt het belang van de preventieve gezondheidszorg. De nodige voorzorgsmaatregelen dringen zich op t.a.v. de elektro-magnetische velden teneinde de schadelijke impact op de volksgezondheid te reduceren.

De indiener betreurt dat de klachten van de omwonenden van hoogspanningslijnen vaak worden gebagatelliseerd en afgedaan als kwakzalverij.

De heer L. Barbé verklaart dat de kern van de zaak tenslotte terug te brengen is tot de gevoerde energiepolitiek. De aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen in Vlaanderen kadert binnen een globaal uitrustingsprogramma. Bij de planning van de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen zijn de elektriciteitsproducenten uitgegaan van een groei van het elektriciteitsverbruik van 2,5 percent (uitrustingsplan 1988-1989). Op basis hiervan worden het aantal lijnen en centrales berekend.

De indiener benadrukt dat de vooropgestelde groei van het elektriciteitsverbruik indruist tegen het principe van een duurzame ontwikkeling en het terugdringen van de CO₂-uitstoot met 5 percent tegen het jaar 2000.

Het REG is daarenboven gestoeld op een geleidelijke inkringing van het energieverbruik, wat evenwel niet noodzakelijkerwijze leidt tot een daling van de graad van comfort. Isolatie-technieken en spaarlampen bv. kunnen resulteren in een aanzienlijke energiebesparing. Een verwijdering van lijnen zou in deze hypothese mogelijk zijn. De indiener stelt dat het een misvatting is van de elektriciteitsmaatschappijen dat een constante energievoorziening afhankelijk is van de handhaving van de bestaande of de uitbreiding van hoogspanningslijnen.

De heer L. Barbé dringt aan om de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen te blokkeren, door middel van een moratorium op de herziening van de gewestplannen. De opmaak van ontwerp-gewestplannen dient beperkt. De indiener meent wel dat de problematiek binnen een breder referentiekader dient gesitueerd. De heer L. Barbé kondigt hiertoe de indicering aan van een amendement teneinde het moratorium op nieuwe hoogspanningslijnen uit te breiden tot heel Vlaanderen gelet op het feit dat er nog verschillende andere projecten lopende zijn.

2. Bespreking

Verskillende leden benadrukken het belang van de in het voorliggende voorstel van resolutie behandelde de problematiek, die talrijke raakvlakken vertoont met diverse andere beleidsdomeinen, onder meer de volksgezondheid, het milieu- en het energiebeleid.

Een lid merkt op dat de updating van het rapport Deworme van 18 april 1990 voltooid is. De Nederlandse vertaling ervan zal eerstdaags verschijnen. Dit zal in aanzienlijke mate bijdragen tot een beter inzicht in de schadelijke impact van de invloeden op de gezondheid van mens en dier, van elektrische leidingen met hoge en zeer hoge spanning.

Nochtans stelt het lid vast dat de Bestendige Deputatie van de provincie West-Vlaanderen m.b. t het voorontwerp Structuurplan-Kustzone een welbepaalde visie ontwikkelde die wordt vertolkt door het WES (Westvlaams Economisch Studiesyndicaat) over het transport van de elektriciteit. In tegenstelling met wat in deze resolutie wordt beoogd, merkt het WES op dat het transport van elektriciteit dient gepaard te gaan met een minimum aan schadelijke neveneffecten.

De Bestendige Deputatie in West-Vlaanderen benadrukt dat „indien de bouw van nieuwe luchtlijnen onvermijdelijk is, deze zoveel mogelijk dienen gebundeld met andere infrastructuurelementen, en waar mogelijk, bestaande luchtlijnen worden afgebroken”.

Een ander lid maant echter aan tot enige omzichtigheid en meent dat men zich niet moet laten leiden door voorbarige conclusies, getrokken op basis van een niet afgerond wetenschappelijk onderzoek. Zonder een definitieve stellingname in te nemen m.b.t. de kern van de zaak, stelt spreker vast dat uit het wetenschappelijk onderzoek toch onvoldoende het oorzakelijk verband is bewezen tussen EMV en de gezondheid van mens en dier. Slechts de studie van het Karolingska Instituut gaf hieromtrent inderdaad enig uitsluitsel. Hij dringt aan op een voortzetting van het wetenschappelijk onderzoek ter zake. Andere nevenaspecten dienen ook in overweging genomen bij het aflijnen van de contouren van het beleid van de Vlaamse regering inzake de afgifte van de nodige bouwvergunningen voor de aanleg van concrete hoogspanningslijnen.

Op het vlak van de technologische aspecten, stelt spreker dat m.b.t. een bepaalde spanning, reeds een aantal oplossingen zijn aangereikt voor het ondergronds aanleggen van deze hoogspanningslijnen. Voor de hoogste spanningen stellen zich echter vaak onoverkomelijke technische problemen. Daarenboven vallen de kosten voor het ondergronds aanleggen van hoogspanningslijnen zeer hoog uit. Bepaalde milieuoverwegingen pleiten eveneens tegen het ondergronds aanleggen van hoogspanningskabels, vermits de warmte-uitstraling van ondergrondse kabels met een bepaalde voltsterkte een ernstige bedreiging vormt voor de vegetatie, ingevolge de uitdroging van de bodemstructuur.

Spreker is voorstander van een geïntegreerde benadering van de problematiek. Een verder doorgedreven wetenschappelijk onderzoek dringt zich op. Het lid benadrukt dat er bij de distributiemaatschappijen in West-Vlaanderen een voldoende hoge bereidheid bestaat, om de kabels ondergronds aan te leggen, indien dit sociaal, economisch en ecologisch

Verschillende leden pleiten vervolgens voor een realistische, pragmatische, verruimde en geïntegreerde aanpak van deze problematiek.

Een lid dat niet tot de Commissie behoort stelt dat inzake de aanleg van hoogspanningslijnen dient geopteerd voor een ontradingsbeleid.

Inzake het REG stelt spreker dat de vraag naar nieuwe hoogspanningslijnen resulteert uit een gestage groei van het elektriciteitsverbruik. De elektriciteitsmaatschappijen voeren echter een beleid dat gericht is op een toenemend elektriciteitsverbruik. Vooral in de huishoudelijke sector, de verwarming van gebouwen steeg het elektriciteitsverbruik aanzienlijk. Een onderzoek naar impact van de woningverwarming op de uitbouw van het hoogspanningsnet kan tot verrassende resultaten leiden. Vele bedrijven beweren dat de agressieve campagnes voor de aanmoediging van de elektrische verwarming werden afgebouwd.

Nochtans werd onlangs een nieuw elektriciteitstarief ingevoerd op experimentele basis, namelijk het zogenaamde „drie-uren-tarief”. Dit tarief is hoofdzakelijk gericht op een verhoging van de concurrentiepositie van de elektrische verwarming. De invoering van dit elektriciteitstarief zal tevens onmiskenbaar bijdragen tot een groei van het elektriciteitsverbruik. De federale regeringsverklaring besteedt aandacht aan het REG, via de tarifiering.

Ook de Vlaamse regering is rechtstreeks bij dit debat betrokken, aangezien het REG-beleid een gewestelijke materie is. Artikel 173, § 1 van de wet van 8 augustus 1980 betreffende de budgettaire voorstellen 1979-1980 (BS 15/08/1980, blz. 9463) bepaalt dat de bouw van nieuwe elektriciteitscentrales en hoogspanningslijnen het voorwerp moet uitmaken van een zogenaamd nationaal programma ter uitrusting van de midelen voor de produktie en het groot vervoer van de elektrische energie, dat aan de goedkeuring wordt voorgelegd van de minister van Economische Zaken. De hoogspanningslijnen met een spanning boven 70 kV vormen nog steeds een federale bevoegdheid, doch de Gewesten beslissen over de stedenbouwkundige en de milieu-aspecten van afgegeven bouwvergunningen. Het laatste door de sector ingediende uitrustingsplan had betrekking op de periode 1988-1998. Het werd op 9 december 1988 door de federale regering goedgekeurd, wat betreft het niet-nucleaire scenario. Het bijbehorende plan voor de ontwikkeling van het hoogspanningsnet liep over vijf jaar (1988-1993). Deze periode is thans verstreken. Er werd echter geen nieuw uitrustingsplan volgens de wettelijke bepalingen goedgekeurd door de regering.

Om deze redenen vraagt het lid dat niet tot de Commissie behoort, namens zijn fractie de handhaving van een moratorium op de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen tot op het ogenblik van de indiening van een nieuw uitrustingsplan. De Vlaamse regering moet inzake het nieuwe uitrustingsplan dringend overleg plegen met de federale regering. De elektriciteitssector moet aangespoord worden tot de indiening van een nieuw uitrustingsplan.

In Nederland is de tweejaarlijkse indiening door de elektriciteitssector van een nieuw uitrustingsplan verplicht. Daarenboven bepaalt artikel 6, § 4, 5° van de bijzondere wet van 1980 op de hervorming van de instellingen dat de Ge-

Deze betrokkenheid van de Gewesten wordt door de Raad van State beschouwd als een substantiële vormvereiste, waarvan de niet-naleving resulteert in de nietigheid van alle beslissingen gebaseerd op het uitrustingsprogramma.

Inzake het voorstel van resolutie stipt het lid aan, dat hij de problematiek van de hoogspanningslijnen wil uitbreiden tot het ganse Vlaamse land. Hij pleit voor de noodzaak van een grondig onderzoek naar de invloed van de hoogspanningslijnen op de gezondheid van mens en dier. De beslissing inzake de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen dient opnieuw geëvalueerd bij de goedkeuring van het uitrustingsplan door de federale regering. Daarom zal het lid een amendement indienen.

De nefaste gevolgen van de aanleg van andere hoogspanningslijnen in Vlaanderen, worden, volgens een ander lid, nog onvoldoende onderkend. Hij refereert ter zake naar de hoogspanningslijnen in Linter. Het betreft hier een 150 kV-lijn en de aanleg ervan betekent een ernstige schending van de gaafheid van het landschap. Deze hoogspanningslijn doorkruist de Getevallci. Dit gebied is in de Groene Hoofdstructuur ingekleurd als een natuurontwikkelingsgebied. Daarenboven is de Getevallei een waardevol gebied voor de vogelpopulaties rond de vele waterplassen in deze vallei. De aanleg van hoogspanningslijnen leidt tot een massale vogelsterfte, waarbij het ecologische draagvlak van deze vallei wordt uitgehold. Hij pleit voor een meer doordachte aanpak en de vrijwaring van de Getevallci. De kleinschaligheid van het gebied maakt een verdere doorgroei naar natuurkerngebied mogelijk. Ook het gebied tussen de Gete en Linter is op het gewestplan ingekleurd als een landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Quid met de vrijwaring van de gaafheid van de open ruimte? Spreker refereert ter zake naar het arrest van de Raad van State inzake de oprichting van de BRT-zendmast te Mierichtcn (R.v.St., 3 maart 1988, nr. 29.512). De stelling ontwikkeld in dit arrest, dat de eventuele aanwezigheid van storende elementen in het landschap geen bezwaar vormde voor het toelaten van nieuwe storende elementen werd door de Raad van State evenwel niet bijgetreden.

Met betrekking tot Linter poneert het lid dat de aanwezigheid van een 70 kV-lijn zeker niet de aanleg rechtvaardigt van een nieuwe hoogspanningslijn.

Inzake de aanleg van ondergrondse hoogspanningsleidingen merkt het lid op dat de elektriciteitssector te lang de onvoldoende technologische ontwikkeling van dit procédé als alibi heeft gehanteerd voor de aanleg van elektrische luchtleiden. De ondergrondse aanleg van hoogspanningsleidingen van meer dan 75 kV werd 15 jaar geleden door de distributimaatschappijen technisch als problematisch ervaren, tenzij de leidingen werden ingebed in een oliebedding, teneinde overmatige afkoeling te vermijden.

Vooral Engeland opteerde eerder veel langer voor een ondergrondse aanleg (30 %) voor leidingen van 150 kV. Tractebel stelt dat er technisch geen problemen meer rijzen voor de ondergrondse aanleg van leidingen vanaf 150 kV. Vaak worden deze leidingen ingebed in dolomietensteen, die evenwel de vegetatie belemmert.

Spreker stipt aan dat het elektriciteitsverlies van hoogspanningslijnen veel hoger is bij een bovengrondse aanleg. Vaak wordt dit niet onbelangrijk aspect veronachtzaamd. De aanleg van bovengrondse hoogspanningslijnen betekent eveneens een blijvend potentieel gevaar voor ballonvaartuigen en

vliegtuigen. Ook de nadelige impact op de volksgezondheid wordt door spreker bijgetreden. Een preventief beleid dringt zich op. Voor een aantal tracés moet bewust worden geopteerd voor ondergrondse hoogspanningslijnen.

Het opsporen van defecten bij ondergrondse hoogspanningslijnen stelt vaak hoge technische eisen. De kans op een leidingbreuk is echter veel geringer bij een ondergronds hoogspanningsnet. De voordelen wegen ruim op tegen de nadelen. Het voldoende op punt stellen van de technologie inzake de aanleg van ondergrondse hoogspanningslijnen zal resulteren in een inkrimping van de kostprijsverschillen tussen bovengrondse en ondergrondse hoogspanningslijnen.

Minister Kelchtermans stelt vast dat een aantal nevenaspecten van de in dit voorstel van resolutie behandelde problematiek de gewestelijke bevoegdheid overstijgt. Hij meent dat op het ruimtelijk vlak, reeds tegemoet is gekomen aan de bekommernis geuit door meerdere leden. Inzake de veelvuldige toepassing van artikel 20 bij de bepaling van het tracé voor de aanleg van hoogspanningslijnen, is gesteld dat dit niet verder kan en de tracés behoren tot de verplichte inhoud van de gewestplannen. Al te vaak werd het inspraakrecht van de bevolking miskend op grond van het algemeen belang.

Thans zijn er duidelijke afspraken ter zake. Het geheel van de hoogspanningslijnen is een globaal concept dat binnen de grote infrastructuur in Vlaanderen moet worden ingepast (hoogspanningslijnen, pijpleidingen, enz.).

Bepaalde criteria ter zake zijn gesteld. Ook bij de opmaak van het Structuurplan Vlaanderen zal hieraan veel aandacht worden besteed, onder meer de maximale bescherming van de open ruimte.

De bundeling van de lijnvormige infrastructuur zal vooral worden doorgevoerd langsheen bestaande structuren binnen de reeds aangesneden gedeelten van de open ruimte. Dit planologisch concept wordt reeds toegepast in het S.V. De vraag naar de aanleg van nieuwe hoogspanningslijnen is een debat dat nog niet is afgesloten.

Inzake het economisch nut van een hoogspanningslijn merkt de Vlaamse minister op dat dit behoort tot het federale bevoegdheidsniveau. Het transport van een nieuwe centrale en de aanleg van hoogspanningslijnen dient echter te kaderen binnen het geheel van een goede ruimtelijke ordening (globaal concept, openbaar onderzoek en confrontatie met bevolking en mogelijkheid tot indiening van bezwaarschriften).

II. STANDPUNT VAN DE VLAAMSE KEGERING

Minister Kelchtermans bevestigt het belang van de in het voorstel van resolutie aangereikte problematiek en de mogelijke consequenties ervan op diverse beleidsdomeinen. Binnen de Vlaamse regering kwamen na overleg diverse aanbevelingen tot stand, waaromtrent een ruime consensus bestaat. De minister licht het standpunt van de Vlaamse regering toe als volgt.

In uitvoering van de beslissing van de Vlaamse regering van 27 april 1994 werd deze problematiek door een werkgroep ad hoc onderzocht op 26 april 1994.

De minister stipt aan dat aan de Vlaamse minister bevoegd voor economie, wordt gevraagd dringend overleg te plegen met de federale regering over het Nationaal Uitvoeringsplan 1993-1998 betreffende de energietransportlijnen.

De Vlaamse minister bevoegd voor de volksgezondheid wordt gevraagd om het onderzoek over de invloed van HS-lijnen op de volksgezondheid te activeren en te stimuleren. De minister verklaart dat deze discussie reeds lang is aangevat, doch nog niet is afgerond.

Door de minister-president van de Vlaamse regering werd hiertoe een werkgroep belast met een coördinatie van het onderzoek van de aspecten volksgezondheid, economie, ruimtelijke ordening en milieu, verbonden aan deze problematiek.

Over voornoemd overleg en onderzoek zal door deze werkgroep uiterlijk op 15 september 1994 verslag worden uitgebracht aan de Vlaamse regering.

De minister verduidelijkt dat tussentijds ontwerp-plannen tot gedeeltelijke wijziging van gewestplannen kunnen worden voorgelegd aan de Vlaamse regering, teneinde de ontwerp-tracés aan een openbaar onderzoek te kunnen onderwerpen ; hierbij kunnen geen verklaringen van openbaar belang worden opgenomen. De definitieve vaststellingen van de gewestplannen en de daaruit voortvloeiende vergunningen kunnen slechts na goedkeuring van een nieuw Nationaal Uitvoeringsplan 1993-1998 van de energietransportlijnen plaatsvinden. De minister merkt op dat artikel 20, niet wordt toegepast. Bij de goedkeuring zal een afweging gedaan worden van de energietransportbehoeften.

Ontwerp-plannen kunnen echter nu reeds ingediend en het openbaar onderzoek hierover ingericht.

De Vlaamse regering verbindt er zich toe geen definitieve beslissingen te nemen, zodat de afgifte van bouwvergunningen tussentijds niet mogelijk is, vooraleer het ontwerp is goedgekeurd.

Bij ontwerp-plannen zal het openbaar belang niet worden ingeroepen. Aldus komt de Vlaamse regering optimaal tegemoet aan de in het voorstel van resolutie geuite bekommernissen en wordt ieder immobilisme vermeden.

111. BESPREKING VAN HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE STRICTO SENSU EN STEMMINGEN

Op het voorliggende voorstel van resolutie worden meerdere amendementen en subamendementen ingediend (Stukken 460 (1993-1994) - Nrs. 2 tot 4).

De heer L. Barbé c.s. dient een amendement in dat ertoe strekt op de voorlaatste en laatste regel van de tekst van het voorstel van resolutie (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 1) de woorden „hoogspanningslijnen Izegem-Zedelgem en Zandvoorde-Brugge” te vervangen door de woorden nieuwe hoogspanningslijnen” (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 2).

De heer L. Barbé verantwoordt het amendement als volgt. Het is aangewezen om het moratorium op nieuwe hoogspanningslijnen uit te breiden tot heel Vlaanderen, gezien er verschillende andere projecten zijn.

In deze context dient opgemerkt dat er tussen dit amendement en het amendement ingediend door de heren J. Devolder en J. Demeulenaere (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 4) een parallellisme bestaat. Het amendement van de heer L. Barbé c.s. (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 2) vervalt ten voordele van dit amendement.

Het amendement van de heer P. Breyne c.s. (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 3) strekt ertoe de tekst van het voorstel

van resolutie (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 1) te vervangen door wat volgt :

„De Vlaamse Raad vraagt dat :

1. de Vlaamse minister bevoegd voor economie onverwijld overleg zou voeren met de federale regering over het Nationaal Uitvoeringsplan 1993-1998 betreffende de energietransportlijnen ;

2. de Vlaamse minister bevoegd voor de Volksgezondheid het onderzoek over de invloed van hoogspanningslijnen op de volksgezondheid zou activeren en stimuleren ;

3. de minister-president van de Vlaamse regering een werkgroep zou belasten met de coördinatie van de aspecten volksgezondheid, economie, ruimtelijke ordening en milieu, verbonden aan deze problematiek ;

4. inmiddels in afwachting van de conclusies van het hogervernoemd overleg en onderzoek, ontwerp-plannen tot gedeeltelijke wijziging van gewestplannen kunnen worden voorgelegd aan de Vlaamse regering teneinde de ontwerp-tracés aan een openbaar onderzoek te kunnen onderwerpen, maar dat hierbij geen verklaringen van openbaar belang worden opgenomen. De definitieve vaststellingen van de gewestplannen en de daaruit voortvloeiende vergunningen kunnen slechts na goedkeuring van het nieuw Nationaal Uitvoeringsplan 1993- 1998 van de energietransportlijnen plaatsvinden.”

De heer P. Breyne stelt dat dit amendement de verdere uitdieping van het wetenschappelijk onderzoek moet mogelijk maken, waardoor onverhoedse en overhaaste beleidsvisies worden vermeden. Daarenboven dient de problematiek, gelet op de complexiteit ervan geïntegreerd te worden benaderd en kunnen definitieve vaststellingen van de gewestplannen en de daaruit voortvloeiende vergunningen slechts na goedkeuring van het nieuw Nationaal Uitvoeringsplan 1993-1998 van de energietransportlijnen plaatsvinden.

Op de in dit amendement voorgestelde tekst worden drie subamendementen ingediend (Stuk 460 (1993-1994) -Nr. 4).

Het eerste subamendement ingediend door de heer P. Hostekint (Stuk 460 (1993.1994) - Nr. 4) strekt ertoe in de in het amendement van de heer P. Breyne c.s. (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 3) voorgestelde tekst na punt 1 een nieuw punt 1bis in te voegen dat luidt als volgt : „1bis. . de Vlaamse minister bevoegd voor energie aan de Vlaamse Raad zo spoedig mogelijk een globaal actieplan voorlegt inzake het rationeel energiegebruik”.

Ter stemming gelegd wordt het subamendement aangenomen met 7 stemmen voor bij 1 onthouding.

Het tweede subamendement van de heer P. Hostekint (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 4) strekt ertoe in de in het amendement van de heer P. Breyne c.s. (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 3) voorgestelde tekst na punt 2 een nieuw punt 2bis in te voegen dat luidt als volgt : „2bis. de Vlaamse minister bevoegd voor energie een vergelijkend onderzoek voorlegt omtrent de globale maatschappelijke kost verbonden aan de aanleg van bovengrondse of ondergrondse hoogspanningslijnen”.

De indiener verantwoordt dit amendement als volgt. Hij benadrukt de noodzaak van een globaal actieplan voor het rationeel energiegebruik en voldoende informatie m.b.t. een degelijke kosten-batenanalyse voor ondergrondse en bovengrondse hoogspanningslijnen.

Ter stemming gelegd wordt het subamendement aangenomen met 7 stemmen voor bij 1 onthouding.

Een derde subamendement van de heren J. Devolder en J. Demeulenaere (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 4) strekt ertoe de in het amendement van de heer P. Breyne c.s. (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 3) voorgestelde tekst van punt 4 te vervangen door wat volgt : „4. inmiddels in afwachting van de conclusies van het hogergenoemd overleg en onderzoek, dat dient afgerond te zijn ten laatste op 15 september 1994, ontwerp-plannen tot gedetailleerde wijziging van de gewestplannen kunnen worden voorgelegd aan de Vlaamse regering.

De ontwerp-tracés kunnen aan een openbaar onderzoek onderworpen worden, maar hierbij kan geen verklaring van openbaar belang ingeroepen worden. Eventuele definitieve vaststellingen van de gewestplannen en de daaruit voortvloeiende vergunningen kunnen slechts :

na goedkeuring van het nieuw Nationaal Uitvoeringsplan 1993-1998, van de ondergrondse energietransportlijnen ;

indien uit het hogervernoemd onderzoek blijkt dat er geen schadelijke gevolgen zijn voor de volksgezondheid.“.

De indiener verantwoordt het subamendement als volgt. De datum van 15 september 1994 werd ingevoerd. Daarenboven stelt dit subamendement een dubbele voorwaarde : nl. na goedkeuring van een nieuw Nationaal Uitvoeringsplan 1993-1998, van ondergrondse energietransportlijnen. Indien er tracés reeds vastgesteld zijn kunnen deze aangewend worden voor ondergrondse tracés.

De heer Hostekint merkt op dat de minister refereert naar een nieuw uitrustingsplan voor de hoogspanningslijnen.

Zolang dit uitrustingsplan niet is goedgekeurd worden er geen nieuwe tracés op de gewestplannen ingetekend.

Quid voor de voorziene tracés voor hoogspanningslijnen voorzien in het uitrustingsplan 1993-1998 ?

Concreet betreft het de lijnen Izegem-Zedelgem en Zandvoorde-Brugge, zoals voorzien in de oorspronkelijke tekst van het voorstel van resolutie. Deze lijnen waren opgenomen in het vorige uitrustingsplan, doch werden niet gerealiseerd.

De minister antwoordt hierop als volgt. Voor deze twee lijnen werd op basis van de vroegere vigerende procedure een inderbijstelling doorgevoerd, doch de ontwerp-gewestplannen hiervan werden nog niet neergelegd, met het oog op de organisatie van het openbaar onderzoek. De minister zal hiermede wachten tot na 15 september 1994, indien de tracés in het uitrustingsplan zijn opgenomen en de noodzakelijkheid hiervan is aangetoond op basis van planologische criteria, namelijk de noodzakelijkheid en de niet-nadelige impact op het vlak van de volksgezondheid. Inzake de twee hoogspanningslijnen in West-Vlaanderen stipt de minister aan dat er een engagement is genomen door de Vlaamse regering om de onderzoeksresultaten nopens dit aspect, af te rondetegen 15 september 1994. Na dit onderzoek kan het ontwerp-gewestplan door de Vlaamse regering worden vastgelegd, het openbaar onderzoek hierover organiseert en nadere een definitieve beslissing neemt. Voor de tracés van de andere lijnen opgenomen in het nieuwe uitrustingsplan, zullen voor alle ontwerpen waarover nu reeds een beslissing is genomen, of die nog zouden kunnen beslist worden, alleszins geen definitieve beslissing genomen worden, bouwvergunningen zullen niet afgeleverd worden, vooraleer het Uitrustingsplan 1993-1998 en de resultaten op het vlak van de volksgezondheid (15/9/1994) zijn bekend.

Ter stemming gelegd wordt het subamendement aangenomen met 7 stemmen voor bij 1 onthouding. De aldus gesub-

mendeerde en hernummerde tekst voorgesteld in het amendement van de heer P. Breyne c.s. (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 3) wordt vervolgens eveneens aangenomen met 7 stemmen voor bij 1 onthouding.

De heer L. Barbé betreurt dat het initiële opzet van het voorstel van resolutie, namelijk het instellen van een moratorium voor de twee hoogspanningslijnen in West-Vlaanderen, aldus volledig wordt afgekalfd. Deze projecten kunnen dus voortgaan. Spreker is voorstander van een actualisering van het nieuwe uitvoeringsplan.

De heren J. Devolder en J. Demeulenaere dienen een amendement in dat ertoe strekt in het opschrift het woord „West-Vlaanderen” te vervangen door het woord „Vlaanderen”. (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 4). De heer J. Devolder verantwoordt het amendement als volgt.

Aangezien de resolutie betrekking heeft op het hele grondgebied van het Vlaamse Gewest, dient ook de titel aangepast te worden.

Het amendement wordt aangenomen met 7 stemmen voor bij 1 onthouding. Ingevolge de aanneming van dit amendement trekt de heer L. Barbé zijn amendement (Stuk 460 (1993-1994) - Nr. 2) in.

IV. EINDSTEMMING

Het geheel van het aldus geamendeerde voorstel van resolutie wordt eenparig met 8 stemmen aangenomen.

De verslaggever,

J. DE MOL

De voorzitter,

F. VAN DEN EYNDE

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Voorstel van resolutie betreffende de aanleg van
nieuwe hoogspanningslijnen in Vlaanderen

De Vlaamse Raad vraagt dat :

1. de Vlaamse minister bevoegd voor economie onverwijld overleg zou voeren met de federale regering over het Nationaal Uitvoeringsplan 1993-1998 betreffende de energietransportlijnen ;

2. de Vlaamse minister bevoegd voor energie aan de Vlaamse Raad zo spoedig mogelijk een globaal actieplan voorlegt inzake het rationeel energiegebruik ;

3. de Vlaamse minister bevoegd voor de volksgezondheid het onderzoek over de invloed van hoogspanningslijnen op de volksgezondheid zou activeren en stimuleren ;

4. de Vlaamse minister bevoegd voor energie een vergelijkend onderzoek voorlegt omtrent de globale maatschappelijke kost verbonden aan de aanleg van bovengrondse of ondergrondse hoogspanningslijnen ;

5. de minister-president van de Vlaamse regering onverwijld een werkgroep zou belasten met een coördinatie van de aspecten volksgezondheid, economie, ruimtelijke ordening en milieu, verbonden aan deze problematiek ;

6. inmiddels in afwachting van de conclusies van het hogervernoemd overleg en onderzoek dat dient afgerond te zijn ten laatste op 15 september 1994, ontwerp-plannen tot gedeeltelijke wijziging van de gewestplannen kunnen worden voorgelegd aan de Vlaamse regering. De ontwerp-tracés kunnen aan een openbaar onderzoek onderworpen worden, maar hierbij kan geen verklaring van openbaar belang ingeroepen worden. Eventuele definitieve vaststellingen van de gewestplannen en de daaruit voortvloeiende vergunningen kunnen slechts :

a) na goedkeuring van het nieuw Nationaal Uitvoeringsplan 1993- 1998 van de ondergrondse energietransportlijnen ;

b) indien uit het hogervernoemd onderzoek blijkt dat er geen schadelijke gevolgen zijn voor de volksgezondheid.
